

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 5 Şubat 2010
Sayı : 297

70/605

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Sulak alanların ekonomik, kültürel ve bilimsel olarak büyük bir kaynak oluşturduğunu, bu alanların kaybedilmeleri halinde bir daha geri getirilmeyeceğini öngören ve bu nedenlerle büyük öneme sahip olan sulak alanların korunmasını amaçlayan "Sulak Alanların Korunması Sözleşmesi" ne ülkemiz 17.05.1994 tarihinden bu yana taraftır. RAMSAR adıyla bilinen "Sulak Alanların Korunması Sözleşmesi" taraf olan ülkelerin her birini, bu sulak alanları korumakla ve bunların akılcı kullanımlarını sağlamakla yükümlü kılmaktadır. Bu kapsamda 21.07.2005 tarihinde Yumurtalık Lagünü, 05.08.1998 tarihinde Akyatan Lagünü RAMSAR alanı ilan edilmiştir.

Ancak her iki lagünün de RAMSAR alanı olarak ilan edilmiş olmasına rağmen söz konusu lagünlerin bilinçli, etkin ve sürdürülebilir bir şekilde korunmadığı gözlenmektedir. Bilinçsiz ilaç ve gübre kullanımı, bilinçsiz sulama, evsel ve endüstriyel atıkların sulak alanlara boşaltılması, yer altı su kaynaklarının aşırı kullanımı korunması gereken bu alanların yok olmasına neden olmaktadır.

Yumurtalık ve Akyatan Lagünlerinin korunması konusunda yaşanan sorunların saptanması ve alınacak tedbirlerin Yüce Meclisimizce belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98'inci İç Tüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz. 03.02.2010

1. HULUSİ GÜVEL - ADANA
2. ALİ RIZA ÖZTÜRK - MERSİN
3. ŞEVKET KÖSE - ADIYAMAN
4. ALİ ARSLAN - MUĞLA
5. TURGUT DİBEK - KIRKLARELİ
6. NECLA ARAT - İSTANBUL
7. GÜROL ERGİN - MUĞLA
8. SELÇUK AYHAN - İZMİR
9. GÖKHAN DURGUN - HATAY
10. SACİD YILDIZ - İSTANBUL
11. CÂNÂN ARİTMAN - İZMİR
12. BİLGİN PAÇARIZ - EDİRNE
13. RASİM ÇAKIR - EDİRNE
14. DURDU ÖZBOLAT - KAHRAMANMARAŞ
15. FEVZİ TOPUZ - MUĞLA
16. RAMAZAN KERİM ÖZKAN - BURDUR
17. ALİ RIZA ERTEMÜR - DENİZLİ
18. AHMET KÜÇÜK - ÇANAKKALE
19. MEHMET ALİ ÖZPOLAT - İSTANBUL
20. MEVLÜT COŞKUNER - ISPARTA
21. ENSAR ÖĞÜT - ARDAHAN
22. ENİS TÛTÛNCÛ - TEKİRDAĞ
23. ALİ KOÇAL - ZONGULDAK
24. MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA - BARTIN
25. ATİLA EMEK - ANTALYA
26. AKİF EKİCİ - GAZİANTEP
27. BÜLENT BARATALI - İZMİR

Gerekçe;

Ülkemizin Akdeniz kıyısındaki en önemli ve büyük sulak alanının bulunduğu Çukurova Deltası'nda Tuzla Gölü, Akyatan, Ağyatan ve Yumurtalık Lagünleri olmak üzere uluslararası öneme sahip dört sulak alan eko sistemi bulunmaktadır. Bu eko sistemlerden Yumurtalık Lagünü ve Akyatan Lagünü ülkemizin taraf olduğu "Sulak Alanların Korunması Sözleşmesi" kapsamında RAMSAR alanı ilan edilmiştir.

Yumurtalık Lagünü 20.000 Hektar alanı kaplamaktadır. Söz konusu lagünde 48 tanesinin bu alanda ürettiği belirlenen 163 kuş türü tespit edilmiştir. 14.700 Hektar alan kaplayan Akyatan Lagünü ise ev sahipliği yaptığı 250 kuş türünün yanı sıra yeşil deniz kaplumbağası ve iri başlı deniz kaplumbağası başta olmak üzere deniz kaplumbağaları için Akdeniz'deki önemli birkaç üreme alanından birisidir.

Her iki Lagün de kuşların göç yolu üzerinde bulunmalarından dolayı değişik türden çok kalabalık kuş gruplarına beslenme ve konaklama sağlamakta, sulak alanlarda kışlayan ve göç eden kuş türleri açısından yaşamsal önem taşımaktadır.

Ancak doğal yaşam açısından bu denli önemli olan lagünlerin korunmasında sorunlar yaşanmaktadır. Bu lagünlerin içinde ve çevresinde ilkbahar ve yaz döneminde yapılan yoğun tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan toprak ve su kirlenmesi gözlenmektedir. Lagünler etrafındaki doğal habitat tarım amaçlı kullanım için tahrip edilmekte, sulak alanların su kalitesinde bozulmalara yol açan uygulamalar yapılmaktadır. Lagünler içinde ve çevresindeki alanlar otlak amaçlı kullanılmaktadır.

Yumurtalık körfezinde Botaş tesisleri, Termik Santral ve Bakü-Tiflis-Ceyhan boru hattı gibi birçok tesisle birlikte yoğun bir endüstrileşme süreci yaşanmaktadır. Bütün bu tesislerin işletmeye alınmasıyla körfezdeki kirliliğin çok daha üst seviyelere çıkması beklenmektedir. Özellikle Bakü-Ceyhan-Tiflis Boru Hattı Termik Santrali deniz suyunun ısınmasına neden olmakta, ısınan deniz suyu lagün ve çevresi gibi sığ bölgelerde daha da ısınarak çok hızlı bir biçimde buharlaşmaktadır. Bu durum çevrede kurulan barajlar ve açılan su kuyuları nedeniyle lagünlere girişi azalmış olan tatlı suyun buharlaşarak ortamdan uzaklaşmasına neden olmaktadır. Sonuç olarak bölgedeki tuzlanma hızla artmaktadır. Tuzluluğun artması balık sayısı başta olmak üzere lagünlerdeki yaşam zincirini çok olumsuz etkilemektedir.

Sulak alanlardaki su kalitesini olumsuz etkileyen bu faktörler nedeniyle gerek sulak alan miktarı gerekse bu sulak alanlara bağlı yaşayan flora ve fauna giderek azalma eğilimi göstermektedir.

Yaşanan bu olumsuzluklar yalnızca Çukurova Deltasında yer alan sulak alanlar için geçerli değildir. Ülkemizin sulak alanların korunması ve geliştirilmesi açısından başarılı olduğunu söylemek mümkün değildir. Bu konularda duyarlılığa sahip Doğal Hayatı Koruma Vakfı, TEMA, Çevre Koruma Vakfı gibi sivil toplum kuruluşlarının öncülüğü ve katkısı ile bir takım koruma çalışmaları yapılmakla beraber yetersiz kalmaktadır. Asıl aktör olması gereken Devlet bu konuya yeterince duyarlılık göstermemektedir.

Bu nedenlerle Yumurtalık ve Akyatan Lagünlerinin korunması konusunda yaşanan sorunların saptanması ve alınacak tedbirlerin Yüce Meclisimizce tespiti amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasının yerinde olacağı kanısını taşımaktayız.

